Määräys roskaantuneen kiinteistön siivoamisesta sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 28.10.2026 § 99
608/11.04.00/2026

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [redacted] ei ole roskaantumisen aiheuttajana ja kiinteistön omistajana noudattanut riittävissä määrin hänelle annettuja kehotuksia kiinteistön [redacted] siivoamisesta, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta jätelain 126 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa juoksevan uhkasakon päävelvoitteen 1 tehosteeksi ja kiinteän uhkasakon päävelvoitteen 2 tehosteeksi.

Päävelvoite 1:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [redacted] siivoamaan kiinteistöltä [redacted] jätteet sekä jätteeksi katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet, materiaalit ja ajoneuvot **31.5.2027** mennessä. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaaviin vastaanottopaikkoihin.

Päävelvoite 2:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta määrää [redacted] esittämään ympäristönsuojelulle tositteet kiinteistöltä [redacted] poiskuljetettujen jätteiden toimittamisesta asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin **7.6.2027** mennessä.

Perusteet päävelvoitteille:
Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 74, 75, 122, 126 §:t
Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä tai jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä tai niihin rinnastettavaa haittaa. Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Kiinteistön siivoamisesta on annettu velvoitetulle vuosina 2025 ja 2026 kaksi kehotusta, eikä siivoamista ole kehotusten määräaikojen puitteissa suoritettu riittävissä määrin. Ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan merkittävä osa kiinteistön pihalla olevasta materiaalista on katsottava käytöstä poistetuksi tai poistettavaksi, eli jätteeksi, niiden kunnon, huolenpidon asteen ja säilytystavan vuoksi. Jätemateriaalin määrä ja luonne käyvät ilmi päätöksen oheismateriaalina olevien muistioiden kuvaliitteistä. Tarkastusten perusteella jätteeksi katsottavaa tavaraa on kiinteistön pihapiirissä siinä määrin, että kiinteistön on katsottava olevan jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantunut aiheuttaen

epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja viihtyisyyden vähentymistä ja muuta siihen rinnastettavaa haittaa.

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Tarkastuksilla saatujen tietojen perusteella on katsottava, että roskaantuminen on suurilta osin aiheutunut velvoitetun toiminnasta. Lisäksi velvoitettu on tarkastuksella todennut hoitavansa jätteiden siivousta myös ulkopuolisten roskaamien jätteiden osalta. Näitä ulkopuolisia ei ole erikseen nimetty ympäristönsuojelulle. Jätelain 74 §:n 1 momentin kohdan 6 mukaan, jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan, siivoamisvelvollinen on: [--] 6) muun kuin 1–5 kohdassa tarkoitetun alueen haltija, jos siivoaminen ei ole kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta ottaen huomioon haltijan mahdollisuudet ehkäistä roskaantumista tai huolehtia siivoamisesta, roskaantumisen määrä ja roskaantuneen alueen sijainti sekä muut näihin rinnastettavat seikat.

Jätelain 75 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Päävelvoitteen määräajan pituutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus sekä velvoitetun mahdollisuus noudattaa sitä. Velvoitetulta saadun tiedon perusteella hän omistaa kalustoa, jota voidaan hyödyntää apuna siivouksen toteutuksessa. Autonromuista ja metalliromusta on mahdollista saada tuloa kattamaan ainakin osaa siivouskustannuksista. Osan jätteistä voi viedä paikalliselle lajitteluasemalle maksutta tai pientä maksua vastaan. Lisäksi todettakoon, että siivoamisen toteutuksessa on mahdollista hyödyntää ulkopuolista apua, eikä sitä ole välttämätöntä suorittaa fyysisesti itse.

Velvoitettu on tuonut toukokuussa 2026 esiin, ettei hän ollut saanut aiempia vuonna 2025 toimitettuja asiakirjoja. Tämän osalta todetaan, että asiakirjat on toimitettu osoitteeseen, jossa velvoitettu on kirjoilla ja johon hän on pyytänyt myöhemmät asiakirjat toimitettavaksi.

Valvontaviranomaisella tai tämän määräämällä viranhaltijalla on jätelain 122 §:n mukaan oikeus pyynnöstä saada jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta. Tositteiden toimittamisvelvoitteella varmistetaan, että jätteet on toimitettu asianmukaisiin vastaanottopaikkoihin.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa. Mikäli päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu määräaikaan mennessä,

määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:
Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi kiinteän uhkasakon, jonka suuruus on 500 euroa.

Perusteet uhkasakoille:
Jätelaki (646/2011) 129 §
Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 18, 19, 22-24 §:t
Velvoitettua on kuultu siivousmääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Kirjallista selitystä ei ole annettu.

Velvoitetulla katsotaan roskaajana ja kiinteistön omistajana olevan oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Mikäli siivoaminen suoritetaan ja tositteet toimitetaan ennen annettuja määräaikoja, raukeaa uhkasakkomenettely. Jos siivoamista ei ole tehty ja tositteita toimitettu määräaikoihin mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakon/t maksettavaksi, asianosaista kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Velvoitettua velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön omistajalle kiinteistöön liittyvistä päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevista velvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku
Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen jakelu
Saantitodistuksella velvoitetulle ([redacted])

Tiedoksi
Lupa- ja valvontavirasto (sähköpostitse kirjaamoon)

Päätös

Vs. ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Hankasalmella Kuuhankaveden kylässä kiinteistöllä [redacted] ([redacted]) on havaittu jätteeksi katsottavan materiaalin varastointia ja kiinteistön roskaantumista. Asia on tullut vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa loppukesästä 2025 toisen kiinteistön epäsiisteyttä koskeneen haittailmoituksen valvonnan myötä. Kiinteistön omistaa [redacted] (jäljempänä *velvoitettu*). Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kiinteistö sijaitsee järven ranta-alueella ja sijoittuu osittain rantaosayleiskaava-alueelle.

Kohteessa käytiin ensimmäisen kerran 28.8.2025, kun velvoitettua yritettiin tavoittaa toisen kiinteistön epäsiisteyteen liittyen. Kohteessa havaittiin käynnillä epäsiisteyttä. Kiinteistöllä järjestettiin ensimmäinen varsinainen tarkastus 15.9.2025. Kiinteistöllä havaittiin tuolloin mm. huonokuntoisia ajoneuvoja (noin kymmenen kpl), renkaita, puujätettä, polttonestesäiliöitä ja muuta metallijätettä (mm. tynnyreitä), seka- ja rakennusjätettä (mm. kanistereita, rakennuslevyjä, huonekaluja), SE-romua, maatalouskoneita, harkkoja, veneitä ja IBC-kontteja. Velvoitettu ei osallistunut tarkastukselle, tarkastuksen ajankohta oli ilmoitettu hänelle kirjeitse. Velvoitetulle annettiin tarkastuksen perusteella kehotus kiinteistön siivoamisesta. Kehotuksen määräaika kului umpeen 30.4.2026. Seuraava tarkastus järjestettiin 6.5.2026, kyseisen tarkastuksen ajankohta oli kirjattu aiemmin annettuun kehotukseen. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistön siivoaminen ei ollut havaittavasti edistynyt.

Velvoitetun puhelinnumero tuli ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon toisen kiinteistön epäsiisteyttä koskevan valvonta-asian yhteydessä ja hänet tavoitettiin ensimmäistä kertaa puhelimitse 11.5.2026. Puhelinkeskustelussa velvoitetulta saadun tiedon mukaan hän ei ollut saanut aiempia kirjeitä, eikä ollut sattunut olemaan paikalla tarkastusten aikaan: aiemmat asiakirjat lähetettiin hänelle ja hänelle kerrottiin asian jatkokäsittelystä.

Kiinteistön siivoamisesta annettiin 6.5.2026 pidetyn tarkastuksen pohjalta uusi kehotus ja samassa yhteydessä velvoitettua kuultiin siivousmääräyksen antamisesta sekä uhkasakon asettamisesta määräyksen tehosteeksi 12.5.2026 päivätyllä kirjeellä. Kehotuksessa todettiin, että kiinteistöltä tulee siivota jätteet, jätteeksi katsottavat käytöstä poistetut tavarat, laitteet ja ajoneuvot. Lisäksi tositteet jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn velvoitettiin säilyttämään ja esittämään seuraavalla tarkastuksella. Kuulemisen osalta kirjeessä tuotiin esiin, ettei selityksen antamatta jättäminen estä asian ratkaisua.

Kiinteistöllä käytiin velvoitetun kanssa 20.7.2026 toisella kiinteistöllä järjestetyn tarkastuksen jälkeen, myös tästä käynnistä laadittiin muistio.

Kirjallista selitystä ei toimitettu kuulemisaikana.

Kiinteistöllä järjestettiin tarkastus kuulemiselle varatun määräajan (30.9.2026) jälkeen 16.10.2026. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistö on yhä jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut ja siivoaminen ei ollut merkittävissä määrin edistynyt (velvoitetun mukaan lajitteluasemalle viety kaksi henkilöauton peräkärrykuormaa). Velvoitettu kertoi tarkastuksella, että siivouksen toteutukseen olivat vaikuttaneet henkilökohtaiset syyt sekä kaluston

toimimattomuus. Tarkastuksen pohjalta todettiin, että roskaantumisen laajuus huomioiden, asia tullaan viemään lautakunnan päätettäväksi.

Esityslistan ohessa:
- Muistio toisella kiinteistöllä tehdyltä tarkastukselta 28.8.2025 (asian vireilletulo)
- Muistio tarkastukselta 15.9.2025 kuvaliitteineen
- Muistio tarkastukselta 6.5.2026 kuvaliitteineen
- Kehotus ja kuuleminen 12.5.2026
- Muistio tarkastukselta 20.7.2026
- Muistio tarkastukselta 16.10.2026 kuvaliitteineen

Esittelijä — Vs. ympäristötoimenjohtaja Pälvi Pöyhönen

Valmistelija — Vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168